

Magyarország a XVI–XVII. században, szeminárium
2020/2021 I. szemeszter | <http://seraphin.hu/btk>

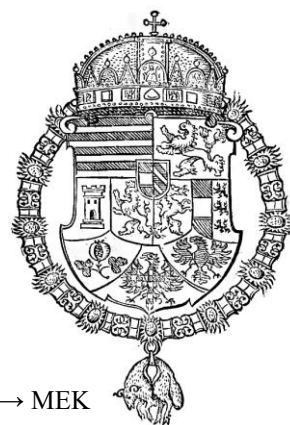
1. Bevezető óra. Historiográfia. Témaválasztás.
2. A Jagelló-korszak. Mohács, előzmények.
3. Mohács és következményei. **F:** *Brodarics István, Szerémi György, Somogyi Ambrus; Mindszenti Gábor, Bornemissza Tamás, Martonfalvai Imre.*
4. A polgárháború és a török háborúk a speyeri egyezményig. **F:** *Caspar Ursinus Velius, Forgách Ferenc, Verancsics Antal, Brutus János Mihály, Tinódi Lantos Sebestyén, Istvánffy Miklós.*
5. A tizenöt éves háború és előzményei, az erdélyi kérdés. **F:** *Baranyai Decsi János, Schwendi Lázár, Illésházy István, Szamosközy István, Basta György.*
6. A XVII. század első évtizedének tragikus fordulatai. **F:** *Nagy Szabó Ferenc és Krauss György, Mikó Ferenc, Istvánffy Miklós, Thurzó György, Bocskai István, Bocatius János.*
7. Erdély aranykora. A harmincéves háború magyarországi és erdélyi vonatkozásai. **F:** *Bethlen Gábor, Weiss Mihály, Bojti Veres Gáspár, Toldalagi Mihály, Borsos Tamás, Esterházy Miklós, Pázmány Péter.*
8. I. Lipót korszaka a vasvári békéig. **F:** *Zrínyi Miklós, Montecucoli, Kemény János, Rákóczi György.*
9. Az ún. „gyászévtized” időszaka. A kuruc mozgalom kezdetei. **F:** *Thököly Imre, Cserei Mihály, Kollonich Lipót, Vitnyédy István.*
10. A török kiűzése. **F:** *Cserei Mihály, Marsiglius Ferdinánd, Michele D'Aste.*
11. Magyarország és Erdély újjászervezésének kezdetei, I. Lipót uralkodásának utolsó éve. **F:** *Károlyi Sándor Ottlyk György ifj. Teleki Mihály, Cserei Mihály, Bethlen Miklós, Wesselényi István.*
12. Évzáró zh. dolgozat. Összefoglalás, félévzárás.

Kötelező irodalom

- PÁLFFY Géza: *A Magyar Királyság a 16. századi Habsburg Monarchiában. Századok* (2007) 1075–1020.
PÁLFFY Géza: *A szakítások és kiegyezések évszázada. A Magyar Királyság 17. századi története új megvilágításban. Történelmi Szemle*, 57 (2015) 1. sz. 51–65.
NAGY László: *Erdély és a tizenöt éves háború. Századok* (1982) 639–686.
PÉTER Katalin: *A magyar romlásnak századában. Bp., 1979.*

Forráskiadások

- Altorjai br. APOR Péter *Munkái*. MHHS XI. Pest, 1863.
APOR Péter: *Metamorphosis Transylvaniae azaz Erdélynek változása*. Bp., 1972.
BARANYAI DECSI János *magyar históriája*. Bp., 1982.
BETHLEN Gábor: *Levelek*. Bp., Bukarest, 1980.
BETHLEN János: *Erdély története 1629–1673*. Bp., 1993.
BETHLEN Miklós *Levelei*. I–II. Bp., 1987.
BETHLEN Miklós *Önéletírása*. (Magyar Remekírók) Szépirodalmi, Bp., 1980.
BOCATIUS János: *Öt év börtönben. 1606–1610*. Bp., 1985.
BORSOS Tamás *második konstánczinápolyi követsége. 1618 április 18-tól 1620 április 3-ig*. In: ETA II. → MEK
BRODARICS István: *Igaz leírás a mohácsi csatáról*. Több kiadás.
Czegei WASS György és László *naplói*. Kiad.: Nagy Gyula. MHHS XXXV. Bp., 1896.
CSEREI Mihály: *Erdély históriája (1661–1711)*. Bp., 1983.
DEÁK Farkas: *Gr. Thököly Imre levelei*. Bp., 1882.
Erdélyi emlékiratok: Mikó Ferenc Históriája. MHHS VII. Pest, 1863.
Erdély öröksége. Erdélyi emlékirók Erdélyről. I–VI. Bp., é.n.,

- ESTERHÁZY Pál: *Mars Hungaricus*. Bp., 1989.
- ESTERHÁZY Pál *családi naplója*. TT, 1888.
- FERRARI, Guido: *Savoyai Eugén herceg magyarországi háborúban végrehajtott haditetteiről szóló három könyv*, Máriabesnyő, 2011.
- FORGÁCH Ferenc: *Emlékirat Magyarország állapotáról*. Több kiadás.
- HAIN Gáspár: *Lőcsei krónika* (Magyar Hírmondó) Bp., 1984.
- ILLÉSHÁZY István *Naplója 1592–1603*. Monumenta Hungariae Historica, VII. Pest, 1863.
- ISTVÁNFY Miklós: *Magyarország története*. Több kiadás.
- JÁSZAY Magda: *A kereszténység védőbástyája olasz szemmel. Olasz kortárs írók a XV–XVIII. századi Magyarországról*. Nemzeti, Bp., 1996.
- JÁSZAY Magda: *Marsili, a katona, diplomata és tudós Magyarországon a török kor alkonyán*. Történelmi Szemle 1999. → EPA
- KÁROLYI Sándor gróf *önéletrása és naplójegyzetei*. Pest, 1865.
- KEMÉNY János *Önéletrása*. (Magyar Remekírók) Bp., 1980.
- MARSIGLI, Luigi Ferdinando: *Az Oszmán Birodalom katonai állapotáról, felemelkedéséről és hanyatlásáról*. Bp., 2007.
- Michele D'ASTE: *Napló Budavár 1686. évi ostromáról*. Corvina, Bp., 2000.
- Monumenta comitalia regni Hungariae*. MOE. Bp., 1874–
- NAGY Levente: *Rebellis barbárok és nagylelkű hősök. Luigi Ferdinando Marsili nézetei a Habsburg és az Oszmán Birodalomról*. Hadtörténelmi Közlemények, 2006. 303–328.
- NAGY SZABÓ Ferenc és KRAUSS György írásai. In: Erdély öröksége. Erdélyi emlékirók Erdélyről. III. Tűzpróba. (1–45, 65–96).
- PÁLFFY Pál nádor *levelei (1644–1653)*. Kiad. S. Lauter Éva. Bp., 1989.
- Pázmány, Lippay és Esterházy levelezése I. Rákóczy Györggyel*. Bp., 1882.
- SOMOGYI Ambrus: *História Magyar- és Erdélyország dolgairól az 1490-es évtől 1606-ig*, Máriabesnyő, 2013.
- SZABÓ Károly: *Bethlen Gábor politikai levelezése 1613-1620*. TT 1880–1881.
- SZAKÁLY Ferenc (szerk.): *Buda visszafoglalásának emlékezete 1686.*, Európa, Bp., 1986.
- SZAKÁLY Ferenc (szerk.): *Lotharingiai Károly Hadinaplója Buda visszafoglalásáról 1686*. Bp., 1986.
- SZALÁRDI János: *Siralmas magyar krónika*. Bp., 1980.
- SZAMOSKÖZY István: *Erdély története*. Bp., 1977.
- SZERÉMI György: *Magyarország romlásáról*, Bp. 1979.
- SZEPSI CSOMBOR Márton: *Europica varietas*. Bp., 1979.
- SZEPSI LACZKÓ Máté *Históriája*. In: ETA III. → MEK
- SZILÁGYI Sándor: *Bethlen Gábor fejedelem kiadatlan politikai levelei*. Bp., 1879.
- SZILÁGYI Sándor: *Bethlen Gábor levelei*. TT 1885.
- SZILÁGYI Sándor: *Bethlen Gábor levelezése*. Bp., 1887.
- SZILÁGYI Sándor (szerk.): *EOE Bp. I–XII*.
- SZILÁGYI Sándor: *A két Rákóczi György családi levelezése*. Bp., 1875.
- THÖKÖLY Imre *naplója az 1676–78. évekből*. MHHS XVIII.
- Thököly Imre naplói, leveleskönyvei...* MHHS XXIII., XXXIV.
- TINÓDI LANTOS Sebestyén: *Krónika*. Bp., 1984.
- TOLDALAGI Mihály *emlékirata*. In: ETA I. → MEK
- VELIUS, Caspar Ursinus: *Tíz könyv a magyar háborúról*. Máriabesnyő, 2013.
- WESSELÉNYI István: *Sanyarú világ*. I-II. Bukerest, 1983-1985.
- ZRÍNYI Miklós: *Az török áfium ellen való orvosság...* Bp., 1981.
- ZRÍNYI Miklós *emlékirata II. R. Gy-höz*. Századok (1868) 633–648.
- ZRÍNYI Miklós *válogatott levelei*. Balassi, Bp., 1997.
- ZRÍNYI Miklós *hadtudományi munkái*. Bp., 1976.
- ZRÍNYI Miklós *levelei II. Rákóczi Györgyhez*. Bp., 1958.

Rövidítések

EOE – Erdélyi Országgyűlési Emlékek; EPA – <http://epa.oszk.hu>; ETA – Erdélyi történelmi adatok; MHHS – Monumenta Hungariae Historica – Scriptores; MEK – mek.oszk.hu; MOE – Magyar Országgyűlési Emlékek; MTT – Magyar Történelmi Tár; TT – Történelmi Tár.

A jegyszerzés feltételei:

- rendszeres óralátogatás (max. 3 hiányzás)
- a heti feladatok teljesítése (pl. olvasnivaló)
- szemináriumi kiselőadás (min. 20 perc) megbeszélte időpontban
- szemináriumi dolgozat készítése megadott határidőre (min. 5 oldal, + hivatkozások és szakirodalom jegyzék)
- a félévi két zh. eredményes teljesítése (évszámok, fogalmak, olvasnivalók)